

Brittiska turbulensen liknar den svenska

Svenska Dagbladet den 8 december 2018

Efter två år av politisk nervositet, är orkanen brexit långt ifrån att bedarra. Händelser som ägde rum tidigare i veckan kommer att få vittgående konsekvenser för brexit – det brittiska utträdet ur EU. Utvecklingen både i det brittiska underhuset House of Commons och i EU-domstolen kommer att styra vad som händer i Storbritannien under den närmaste framtiden.

Vid EU-domstolen föreslog en av de juridiska experterna att Storbritannien ensidigt kan återkalla artikel 50 – det vill säga att Storbritannien kan annullera ansökan om utträdet ur EU. Oavsett om Storbritannien har denna makt eller ej, så förväntar sig många briter nu att uttalandet bekräftas av domstolen inom de närmaste veckorna.

Om Storbritannien har rätt att återkalla brexit kommer en "hård" brexit sannolikt att avföras från dagordningen. Regeringens huvudargument för att parlamentsledamöter som är pro-EU ska ge sitt stöd till premiärminister Theresa Mays förslag för utträde, har varit att utan denna överenskommelse kan brytningen ge katastrofala följder. Men när EU-domstolen väl meddelar sin dom kommer May att förlora mycket av sitt redan begränsade utrymme för förhandling.

Nyligen röstade nämligen ett antal parlamentsledamöter, däribland 26 Tory-anhängare, för att ge parlamentet mer makt om Mays brexit-avtal röstas ned. Ett annat alternativ är givetvis att förslaget omförhandlas med Bryssel för att få till ett "bättre" avtal. Men utsikterna är mycket små att ett sådant alternativ ska lyckas.

Till den ständigt pågående konflikten mellan Storbritanniens politiska partier ska även läggas splittring inom partierna. Och hur stabila de olika politiska allianserna, som bildades inför folkomröstningen, skulle vara efter omröstningen var det uppenbarligen ingen som funderade över. Dessutom tycks samtliga väljare – både de som är för och de som är emot brexit – vara övertygade om att deras röster inte haft eller har någon betydelse för den politiska utgången. Än värre är att de inte heller förefaller ha någon vettig vision för hur de vill att den närmaste framtiden ska utformas.

Oavsett hur detta politiska "hungerspel" slutar, kommer resultatet inte att ha mycket att göra med det som briterna röstade om år 2016. Det vi ser här är ett talande exempel på ett politiskt systems förfall: medborgarna i ett land förlorar tron på regeringen och övertygas att deras politiska preferenser har liten eller ingen inverkan på de politiska ledarnas handlingar.

Den politiska turbulensen i Storbritannien uppvisar starka paralleller med utvecklingen i Sverige. Konflikter och allianser mellan de politiska partierna är sekundära för de många människor som har konkreta problem och prioriteringar att ta hänsyn till. Och i likhet med Storbritannien kommer Sveriges politiska kriser inte att lösas av vanligt folk, eftersom de inte orsakat problemet. I alla fall inte i första hand.

Människor röstade för vad de bryr sig om, men resultatet är att de hänvisats till att från åskådarplats åse ett långt och förvirrat politiskt spel. Allra värst är att de allra flesta inte förstår hur deras handlingar kunde ha lett till något annat resultat än just detta.

Özge Öner